

SPRAWOZDANIE

Z REALIZACJI ZADAŃ

Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

ZA 2024 ROK

Luty 2025

WSTĘP

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy nowe zadania w zakresie wspomagania rodzin biologicznych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, jak i rodzin, w których dzieci przebywają w systemie pieczy zastępczej lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

W myśl art. 176 cytowanej ustawy należy do nich m. in. opracowanie i realizacja 3- letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Zgodnie z art. 179 w/w ustawy w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

I. Określenie zadań własnych gminy

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym przez ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49.) spoczywa m. in. na jednostkach samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 176 powołanej ustawy do zadań własnych gminy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej należy:

1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022 - 2024 został przyjęty Uchwałą Nr XXI/181/2022 Rady Gminy Poświętne z dnia 11 lutego 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024. Realizację Programu powierzono Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Poświętnem.

Realizatorami Programu są także: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Poświętnem, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji w Łapach, Szkoła Podstawowa w Poświętnem, Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna w Łapach, NZOZ w Poświętnem, Parafie z terenu gminy Poświętne, organizacje pozarządowe.

W Programie uwzględniono diagnozę sytuacji demograficznej i społecznej mieszkańców Gminy Poświętne. Uwzględniono też ilość rodzin pozostających pod opieką Ośrodka, ich strukturę, powody korzystania z pomocy - niski dochód, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Głównym celem Programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem zapewnia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wsparcie i pomoc asystenta rodziny oraz dostęp do specjalistycznego poradnictwa.

W 2024 r. realizowane były następujące cele szczegółowe zawarte w Programie:

Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej

i wychowawczej:

- a) *wspieranie rodzin i dzieci poprzez asystenta rodziny i pracowników socjalnych*
- b) *praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym*

c) *zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie*

Działania:

a) *rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych Ośrodek zapewnia wsparcie polegające na:*

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego - pracownik socjalny przeprowadzał wywiad środowiskowy i po analizie sytuacji występował z wnioskiem o przydzielenie asystenta rodziny - w 2024 r. złożono 1 wniosek o przydzielenie asystenta rodziny. W 2024 roku asystent rodziny obejmował 7 rodzin. Obecnie asystent rodziny współpracuje z 6 rodzinami, w których jest 19 dzieci.
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny- poprzez współpracę asystenta z rodziną polegającą na poprawie relacji rodzice-dziecko, kształtowaniu postaw rodzicielskich,
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny- motywowanie rodziców do zainteresowania się sytuacją szkolną dzieci, pomoc w kształtowaniu odpowiednich postaw rodzicielskich,
- pomocy w integracji rodziny poprzez motywowanie do wspólnego spędzania wolnego czasu oraz wspólnego wypełniania obowiązków domowych,
- poradnictwie świadczonym przez pracowników socjalnych GOPS w ramach pracy socjalnej,
- udzielanie informacji na temat rodzajów świadczeń i kryteriów ich przyznawania,
- udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania problemów życia codziennego oraz wskazywanie właściwych instytucji udzielających wsparcia,
- bezpłatnej pomocy terapeutycznej prowadzonej w Punkcie Konsultacyjnym w Poświętnem-siedziba NZOZ TOP-MEDIC - w każdy poniedziałek , w godz. 15-17. Porad udziela lekarz psychiatra. Informacja na tablicy ogłoszeń GOPS w Poświętnem.
- udzielaniu konsultacji, porad i wsparcia rodzinom, w których występuje przemoc świadczonych przez Zespół Interdyscyplinarny,
- rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego w ramach pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- prowadzeniu programów edukacyjnych i profilaktycznych realizowanych przez Szkołę Podstawową w Poświętnem, Dom Kultury, Gminną Bibliotekę Publiczną skierowanych do dzieci i młodzieży.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łapach udziela pomocy w zakresie diagnozy i terapii psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej.

GOPS jest również współorganizatorem Dnia Rodziny - w 2024 roku Dzień Rodziny zorganizowano dniu 8 czerwca.

Działalność prowadzi Dom Kultury i Gminna Biblioteka Publiczna, Szkoła Podstawowa, które to instytucje zapewniają organizację czasu wolnego dzieciom i młodzieży z terenu gminy.

b) *praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym* Działania:

Analiza sytuacji rodzin, w których dzieci zagrożone są umieszczeniem w zastępczych formach opieki:

- asystent rodziny współpracował z 1 rodziną, z której dziecko zostało umieszczone poza rodziną - dom dziecka i przebywa do chwili obecnej. Pracownik socjalny podejmował próbę współpracy, ale ze strony rodziców dalszy brak współpracy.

- Jedno dziecko przebywa w rodzinie zastępczej. Praca z rodziną nie jest możliwa, ponieważ rodzice dziecka nie żyją.

Asystent rodziny proponował również udział w zajęciach „Szkoły dla rodziców”. Rodziny jednak nie korzystają z tej formy wsparcia tłumacząc się brakiem czasu i możliwości dojazdu.

c) *zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie*

Realizatorem tego zadania był przede wszystkim Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem. Z udzielanej pomocy w 2024 r. skorzystały 101 rodzin w tym 299 osób. Wsparciem pomocy społecznej objęto 9,17% ogółu mieszkańców gminy.

Osobom znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji życiowej udzielano pomocy w formie:

- zasiłki stałe - 7 osób,
- zasiłki celowe - 26 rodzin,
- zasiłki okresowe - 37 rodzin,
- pomoc materialna dla uczniów w formie zasiłków i stypendiów szkolnych:
w okresie od I-VI.2024 r. 21 rodziny/39 uczniów
w okresie VII-XII.2024 r. 12rodzin/22 uczniów

Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

- dożywianie dzieci w szkołach - skorzystało 101 uczniów
- pomoc w postaci świadczenia pieniężnego na zakup posiłku - 33 rodziny
- pomoc w postaci świadczenia rzeczowego – posiłek 2 rodziny
- pomoc żywnościowa w ramach FEPŻ- skorzystało 314 osób

W ramach FEPŻ na lata 2021-2027 plus Podprogram 2023 dla 90 osób korzystających z pomocy żywnościowej przeprowadzono warsztaty edukacyjne w ramach działań towarzyszących: 2 warsztaty kulinarne, prowadzenie budżetu domowego, niemarnowanie żywności)

W 2024 roku wydano rodzinom wielodzietnym 46 Kart Dużej Rodziny tradycyjnych i elektronicznych. Karta przysługuje rodzinom składającym się z rodziców (opiekunów prawnych) mających na utrzymaniu co najmniej troje dzieci.

2) **tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;**

Asystent rodziny na bieżąco podnosi swoje kwalifikacje w zakresie pracy z rodziną.

Asystent podnosi swoje kwalifikacje poprzez samokształcenie, korzysta z literatury „Ocalić więzi -praca socjoterapeutyczna z rodziną zagrożoną” -wydawnictwo edukacyjne Remedium; „Asystent rodziny”- Agencja wydawniczo-Handlowa „Medialex” oraz z informacji dostępnych na stronie internetowej www.asystentrodziny.info oraz z publikacji Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystentura rodziny”, Poradnik autorstwa dr Teresy Jadczak-Szumilo „Wsparcie dzieci i młodzieży z FASD oraz ich

rodzin”, publikacji Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Warszawa 2022 „Asystentura rodziny w Centrum Usług Społecznych”,

Dodatkowo korzysta z portalu społecznościowego FACEBOOK- (społeczność) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Asystentów Rodziny oraz strony OSAR- <http://www.osar.com.pl/>.

3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,

Asystentem rodziny może być osoba, która posiada odpowiednie kwalifikacje wskazane w art. 12 ustawy i odpowiednie predyspozycje, nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona; wypełnia obowiązek alimentacyjny - w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego; nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Asystent rodziny najczęściej prowadzi pracę z rodziną w środowisku jej zamieszkania. Obok wspierania rodziny w podnoszeniu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, na ogół zajmuje się pomocą w rozwiązywaniu problemów socjalno-bytowych, które najbardziej przytłaczają rodzinę oraz generują brak poczucia bezpieczeństwa i perspektyw na przyszłość. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny były przydzielane na wniosek pracowników socjalnych i wskazane jako najbardziej narażone na odebranie dzieci ze środowiska naturalnego i umieszczenie ich w środowisku zastępczym.

Rodziny te charakteryzuje:

- 1) niewydolność opiekuńczo-wychowawcza, zwłaszcza w zakresie właściwego pełnienia ról rodzicielskich, stosowania odpowiednich metod wychowawczych, rozpoznawania potrzeb rozwojowych dziecka oraz organizacji czasu wolnego rodziny i dzieci,
- 2) brak umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym w szczególności nieumiejętność gospodarowania środkami pieniężnymi, określania właściwej hierarchii potrzeb rodziny i utrzymywania czystości w mieszkaniu ,
- 3) nieporadność w załatwianiu spraw urzędowych,
- 4) wielodzietność,
- 5) niski poziom kwalifikacji zawodowych i bezrobocie.

Po przeprowadzeniu wywiadu pracownik socjalny dokonuje analizy sytuacji rodziny. Jeżeli z analizy wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny występuje do kierownika ośrodka pomocy społecznej z wnioskiem o jego przydzielenie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem zatrudnia na umowę o pracę jednego asystenta rodziny. W 2024 roku asystent współpracował z 7 rodzinami i współpraca odbywała się za ich zgodą.

Dla osiągnięcia lepszych efektów utrzymywany był stały kontakt z placówkami współpracującymi: pracownikami socjalnymi, dzielnicowym, wychowawcami domu dziecka, służbą zdrowia. Nawiązano kontakt z pedagogami szkolnymi, psychologami oraz nauczycielami w celu uzyskania jak najbardziej kompletnej wiedzy na temat dzieci, pochodzących z rodzin, z którymi współpracuje asystent rodziny. Prowadzona jest systematyczna współpraca z kuratorami sądowymi i kuratorem społecznym. Asystent rodziny ponadto uczestniczy w pracy w Zespole Interdyscyplinarnym.

Poradnictwo:

- ◆ poradnictwo prawne w 2024 r. było prowadzone przez radcę prawnego zatrudnionego w Urzędzie Gminy w Poświętnem , w godzinach pracy 7.15 - 15.15,
- ◆ udzielanie informacji na temat rodzajów świadczeń i kryteriów ich przyznawania- pracownicy socjalni GOPS,
- ◆ udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania problemów życia codziennego oraz wskazywanie właściwych instytucji udzielających wsparcia- pracownicy socjalni GOPS,
- ◆ bezpłatnej pomocy terapeutycznej prowadzonej w Punkcie Konsultacyjnym w Poświętnem- siedziba NZOZ TOP-MEDIC - w każdy poniedziałek , w godz. 15-17. Porad udziela lekarz psychiatra. Informacja na tablicy ogłoszeń GOPS w Poświętnem,
- ◆ udzielanie konsultacji, porad i wsparcia rodzinom, w których występuje przemoc świadczonych przez Zespół Interdyscyplinarny - współpraca z Policją,
- ◆ rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego w ramach pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- ◆ Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łapach udziela pomocy w zakresie diagnozy i terapii psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej.

b) *organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających;*

W Gminie Poświętne nie funkcjonują rodziny wspierające, o których mowa w art. 29 i art. 30 ustawy, ponieważ nie zgłosiły się osoby chętne do pełnienia tej funkcji, w związku z tym nie organizowano szkoleń.

c) *prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;*

Działalność prowadzi Dom Kultury i Gminna Biblioteka Publiczna, Szkoła Podstawowa oraz Klub Sportowy „Orkan” prowadzony przez Stowarzyszenie, są to instytucje, które zapewniają organizację czasu wolnego dzieciom i młodzieży z terenu gminy. Ponadto realizują projekty, konkursy i inne działania z zakresu edukacji i profilaktyki uzależnień.

4. Sfinansowanie

a) *podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;*

W 2024 roku Asystent korzystał z bezpłatnych publikacji internetowych oraz przeszedł szkolenie „Dialogu Motywującego w pracy z klientem dla członków Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” zorganizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku.

b) *kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;*

W Gminie Poświętne nie funkcjonują rodziny wspierające, o których mowa w art. 29 i art. 30 ustawy, ponieważ nie zgłosiły się osoby chętne do pełnienia tej funkcji.

Informacje dotyczące rodzin wspierających zamieszczono na stronie internetowej

<https://ugposwietne.wrotapodlasia.pl>

Informację o poszukiwaniu kandydatów do pełnienia funkcji rodzin wspierających GOPS w Poświętnem zamieścił na tablicy ogłoszeń.

W związku z powyższym nie ponoszono kosztów.

5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

W 2024 roku Ośrodek współfinansował pobyt jednego dziecka w rodzinie zastępczej koszt pobytu 5754,50 zł oraz pobyt jednego dziecka w pieczy zastępczej instytucjonalnej- dom dziecka w Supraślu, koszt pobytu **43528,30 zł.**

Sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są sporządzane i przekazywane wojewodzie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego CAS.

6. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej

Wszystkie rodziny zagrożone kryzysem są objęte asystenturą, w związku z tym nie jest prowadzony monitoring.

POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

Z rozpoznanych potrzeb środowiska lokalnego oraz w celu realizacji zapisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49) zauważa się potrzebę objęcia rodzin wszechstronnym wsparciem.

Kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny, który będzie pracował z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i obejmie je długoterminowym wsparciem oraz zapewnienie środków na podnoszenie jego kwalifikacji.

Konieczna będzie także dalsza współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną z rodzinami, w których występują problemy opiekuńczo - wychowawcze z dziećmi.

Potrzeby finansowe w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej ujęte są w budżecie gminy na 2025 rok.

**Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
Izabela Czemierys**

.....
(podpis)